Narodna „ČUVAJMO JUGOSLAVIJU“

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50 OGLASI PO SNIŽ. TARIFI. — Pripočeno po retku D 10

IZLAZI SVAKI DRUGI DAN U JUTRO OSIM NEDELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Čekovni račun Poštanske Štedionice Zagreb br. 38.114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
INOSTRANSTVO D 20. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA II — ŠIBENIK, 8 NOVEMBRA 1934 — BROJ 139

GRADSKA BIBLIOTEKA JURAJ ŠIŽGORIĆ ŠIBENIK NAUČNI ODSJEK

Zadnje novosti

Povratak g. Titulesca u Bukurešt

Sofija 8. — Rumunski ministar inostranih poslova g. Titulesku, poslije dva dana provedena u Sofiji, otputovao je juče preko Rusa za Bukurešt.

Proslava Dana Mira

Beograd. — Crveni Krst Kraljevine Jugoslavije priređuje 11 t. mj. u cijeloj zemlji proslavu Dana Mira. Toga dana će u 11 sati biti 2 minuta tišine, kao uspomena i odavanje pošte blažp. Kralju i za to vrijeme biće obustavljen svaki rad i saobraćaj, što će se objaviti zvonjenjem sa crkva. Taj dan biće posvećen uspomeni blažp. Kralja, najvećeg pobornika mira.

Otpušten iz službe francuski inspektor javne bezbjednosti

Pariz 8. — Ministar unutrašnjih djela potpisao je akt, s kojim se otpušta iz službe glavni inspektor javne bezbjednosti g. Sistern.

Telegram našeg senata Francuskoj vladi

Beograd 8. — Predsjednik Senata Dr Kosta Kumanudi i podpredsjednik senata g. Dr Uroš Krulj uputili su zahvalne telegrame predsjedniku Francuske republike i predsjedniku francuskog senata, povodom čestitanja koja je održana u srijedu u spomen Viteškog Kralja I Ujedinitelja.

Teška avionska nesreća u Njemačkoj

Berlin 8. — Poštanski avion Lufthanse koji vrši prugu Berlin—Königsberg pao je iz nepoznatih razloga. Pri tome je osoba poginulo.

Napad maskiranih razbojnika na voz u Poljskoj

Varšava 8. — Grupa maskiranih razbojnika napala je na brzi voz Poznanj-Varšava. Pošto su ga uspjeli zaustaviti, odnijeli su 35.000 zlota u gotovom i neke pakete, za koje su mislili da sadrže vrednosne stvari. Policija je uhapsila 12 sumnjivih lica.

Izbori u Sj. Americi

New-york 7. — Prema izvještajima koji su stigli do jutros u 7 sati za senat su dobili demokrati 208 mandata, a republikanci 52. Još se nezna rezultat za 171 mandat.

Britansko-Japanski pomorski pregovori

London 8. — Za večeras je sazvan u prostorijama Donjega doma, plenum Britansko-Japanske pomorske konferencije.

Sastanak g. Lavala sa njemačkim ambasadorom

Pariz 8. — Svi listovi pišući o sastanku francuskog ministra inostranih poslova g. Lavala sa njemačkim ambasadorom, konstatuju sa zadovoljstvom da je to novi korak ka umirenju duhova. Dalje ističu da je ovaj sastanak znak da će se možda pitanje Saarskog plebiscita mirno i dogovorjanstveno riješiti.

Sastanak Balkanskog sporazuma u Angori

Balkanski sporazum nedavno ostvaren je djelo odgovornih ministara inostranih dijela: Jugoslavije, Turske, Grčke i Rumunije, gg. Jevtića, Teftik Rudži-beja, Maksimosa i Titulesca. Njime su balkanske države pokazale da treba i da hoće da žive za sebe i između sebe, kao susjedi i da tako radeći, na jačanju prijateljskih veza, koje postoje između njih, doprinesu i same općem miru u svijetu.

Balkanskim sporazumom je postavljen prvi kamen temeljac saradnje naroda istočnog dijela Evrope. Svi su uvidjeli da je danas nemoguće voditi internacionalnu politiku, bilo u okviru ili van Društva naroda, bez solidarnosti i pristanka država Balkanskog sporazuma: Jugoslavije, Rumunije, Grčke i Turske.

Sastanak koji je tokom ove nedjelje održan u Angori poslije svirepog i užasnog Marseljskog atentata, pokazuje, bez ikakvih komentara, da ni jedna od država Balkanskog sporazuma neće dati povoda za buduće evropske konflikte. Isto tako gg. Ruždibej, Titulesco, Maksimos i Purić solidarisali su se i izjavili u govorima koje su održali na zajedničkoj večeri šefova delegacija, da balkanski narodi neće dozvoliti da drugi, sa strane, dolaze na Balkan i da tu potpaljuju fitilj medjunarodnih konflikata.

Države balkanskog sporazuma izjavio je g. Teftik Ruždi bej, izići će učvršćene iz ovih iskušenja kroz koje bi mogle proći.

Sva četiri šefa delegacija odali su, dostojanstveno i sa biranim riječima, priznanje našem Viteškom Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju, na njegovom radu i naporima da se mir i red odrze, po svaku cijenu. G. Maksimos, prvi delegat Grčke, rekao je između ostaloga, o Kralju-Mučeniku: „Taj Veliki Kralj, kome providjenje nije uskratilo nikakvu slavu, čak ni onu da umre u službi svoje otadžbine, učinio je Balkanskom sporazumu najveću uslugu tim što nas je još više učvrstio svojom smrću, kao što nas je umeo da uputi svojim savjetima i inspiriše uzvišenošću svoje misli.“

Našu je državu zastupao, u svojstvu šefa delegacije, g. dr. Božidar Purić pomoćnik ministra inostranih dijela, g. dr. Jevtića, sprečenog državnim poslovima. Govor g. dr. Purića učinio je najdublji i najbolji utisak. Načelo balkanske nezavisnosti postalo je, rekao je g. dr. Purić politička dogma koju je prema nama svima iz Balkanskog sporazuma zavještavao Veliki Kralj—Mučenik. Jugoslavija će ispuniti svoju nacionalnu i geografsku misiju, sa uvijek istom energijom i istrajnošću.

Lojalna i srdačna saradnja država Balkanskog sporazuma odlučiće, nadamo se, Bugarsku da i ona pridje ovoj miroljubivoj grupaciji. Teško je zamisliti jednu Balkansku državu, koja bi mogla da ima cilj, koji ne odgovara ideji Balkanskog sporazuma. Balkan balkanskim narodima, to je geslo svih nas.

Ovaj sastanak bio je određen utvrđivanju privredne saradnje medju državama Balkanskog sporazuma po uzoru na saradnju koja već postoji medju državama Male Antante. Raspravljano je pitanje jačanja ekonomskih odnosa i saobraćajnih veza između pojedinih država, o čemu su donete i odgovarajuće konkretne odluke. Ali, održanje ovoga sastanka dobilo je svoje veliko opravdanje u upotrebi da se povodom udara koji je u Marselju trebao biti izdat i ovakvoj akciji, na jasan i ubjedljiv način manifestvuje da su državnici, na kojima je ostalo da dalje u djelo sprovodu ovaj veliki ideal, upravo poslije ovoga iskušenja osjetili u sebi deseterostruke snage da istraju na započetom putu i da je ostvarenje političkog mira i saradnje sada sigurnije nego ikada prije. K. G.

Dali Madžarska ide u susret diktaturi?

Budimpešta. — Nikada od prevrata Madžarska nije bila tako slaba kao što je sada. To dokazuju i mnogobrojne prijetnje i strah pred budućnosti zemlje. Kao opomena se smatraju riječi, koje je nedavno poslanik dr Tibor Eckhardt izgovorio nad grobom agrarnog vođe Gaala, koji je preklani umro. Eckhardt je izjavio, da je tajno pravo glasa prema njegovom predlogu pred ostvarenjem. To međutim znači, da bi na izbore mjesto devet stranaka izašle samo četiri, jer izborni zakon, koji on predlaže, učestvovanje u izborima dozvoljava samo onim strankama, koje imaju u sadašnjem parlamentu bar deset poslanika. Takovih prijetnji se boje međutim ne samo male stranke, nego i legitimistička hrišćanska stranka, čije vođe u čitavoj zemlji zvone na uzbunu protiv diktature. Tih prijetnji se boji i veći dio vladine stranke jedinstva, formacije koju je izgradio Bethlen i u kojoj se i dalje vodi borba između Bethlenovog i Gömbösevog krila. Sadašnje brojno stanje mandata pojedinih stranaka u mađarskom parlamentu ne znači ništa, jer se radi o tom, ko će voditi iduće izbore i s kakvim izbornim zakonom.

Građanski elementi, dakle hrišćanska legitimistička stranka, koja je sve do nedavna i pod Bethlenovim režimom stalno bila vladina i čitavi niz manjih stranaka postaju sve više opozicione i tako dolaze između dva mlinska kamena. Na jednoj strani im se iz sadašnje „jedinstvene“ narodne vladine stranke odgovara, da sadašnja era madžarske unutrašnje politike ne zahtjeva nikakvu koaliciju stranaka, ali s druge stranke sa spomenutom strankom i rascjepkanim građanskim elementima neće da sarađuje ni Eckhardtova zemljoradnička stranka, a ni socijalna demokratska stranka, koja će sačuvati pa štaviše i proširiti svoje pozicije, ako razumije se ne dođe još do izrazitije forme sadašnje prikrivene diktature. Do nje će dakako doći vrlo lako, jer u Madžarskoj za to vrlo brzo sazrijeva situacija. To će biti ili diktatura Gombőša s Eckhardtom, a ako se prilike unutar države i u spoljno-političkoj situaciji naglo još više pogoršaju, onda bi to bila Eckhardtova diktatura s radikalnim elementima. Situacija se pogoršava uglavnom time, što režim nije sposoban da sprovede nikakvu unutrašnju reformu, najmanje reformu izbornog zakona. Bijeda i nedostatka i najmanje slobode prijete da izazovu haos i nered, kojima prijete u stvari sve stranke. Slučaj može požuriti akciju, koja vodi prema otvorenoj diktaturi.

Razne vijesti

Mnogi novosadski gradjani podnjeli su žalbu protiv odluke gradskog vijeća kojom je odredjena plata od 6000 dinara mjesečno budućem podpredsjedniku.

Brojne delegacije iz cijele zemlje poklonile su se u nedjelju na grobu Kralja Aleksandra na Oplencu.

Litvinov bi imao odstupiti pošto se većina članova sovjetske vlade ne slaže s njegovom vanjskom politikom.

Avijatičari Scott i Black dobili su prvu nagradu od 10.000 funti i zlatni pokal za svoj uspjeli let London Melbourne i natrag.

Dobro informirani vanjsko politički urednik „L'Echo de Paris“ Pertinax pišući o uslovima francuske talijanskog zbliženja veli, da francuske talijanski pregovori ne mogu biti uspješno završeni sve dotle dok Mussolini bude štitio vojne instruktore iz logora Janka Puste.

Na Velebitu i okolini pao je visoki snijeg. Pojavili su se već čopori vukova, koji čine znatne štete.

Rezolucije trgovačkih udruženja zbog odmjere tečevine

Novela zakona o neposrednim porezima od 18 II 1934 zadala je brigu gotovo svim privrednicima i ona je zbog njenih posljedica, koje su katastrofalne za trgovački stalež i trgovačku privredu, proizvela težak i mučan utisak u redovima trgovaca. Zbog toga su sve trgovačke organizacije u zemlji poduzele korake putem svojih nadležnih toruma te tražili od resornih ministara da tu novelu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o neposrednim porezima od 18 II 1934. ukine ili da je u najmanju ruku preinači tako da se razrez tečevine ublaži i saobrazi sa stvarnom zaradom i dohotkom trgovaca.

Prema obavijesti područnih udruženja gotovo sve su uprave sreskih udruženja trgovaca podnijeli svoje pretstavke i na naročitim sjednicama izglasane rezolucije u kojima su jednoglasno tražene rečene izmjene.

Pošto je sva privreda, a naročito trgovačka, zamolila nadležne vlasti da ovaj najnoviji teret poreski u obliku tečevine smanji obzirom na teške poslovne i privredne prilike, nadamo se da će sve ove pojedinačne rezolucije, a i kolektivna pretstavka Centralnoga pretstavništva svih Saveza u zemlji naići na razumijevanje kod resornoga ministra financije i ministra trgovine. U svakom slučaju opravdano je traženje trgovaca da se novela Zakona o neposrednim porezima od 18 II 1934 promijeni i tako trgovačkome staležu omogući normalan rad u trgovini, te da im se omogući egzistencija u današnja teška vremena, koju i onako teške prilike i mnogi tereti sve to više koče.

Utjerivanje poreza od lica koja ne prijavljuju prestanak rada svojih radnja

U posljednje vrijeme pooštrene su mjere kod utjerivanja poreza i sličnih dugova. Organi, koji su utjerivali poreze i vršili ovrhu često su dobivali obavijest od ovršnika, da oni već dulje vremena ne vode svoj posao it.d. Zbog toga se upozoravaju svi trgovci vlasnici gostionica i sličnih poduzeća, da je neophodno nužno, da prijavljuju mjerodavnim vlastima prestanak rada, jer će inače morati snositi sve terete, koji sadse i oni, koji vode poslove. U njihovom je interesu, da prestanak rada odmah jave kod gradskog poglavarstva, kako bi izbjegli neugodnim posljedicama utjerivanja poreza i sličnih nameta.

Dospjeće prvog obroka zaštićenih seljačkih dugova.

Upozoravaju se seljaci, da se propisi uredbe o zaštiti zemljoradničkih dugova moraju točno održavati i da prvi obrok u visini od 6 posto mora biti plaćen do 15 novembra. Za posljedice koje bi nastale za one koji ne bi ispunili ovu obvezu nosit će sami od govornost.

Radno vrijeme od 40 sati u talijanskoj industriji

Između pretstavnika fašističkih radničkih sindikata i pretstavnika fašističkog saveza industrijalaca došlo je do sporazuma o kome će se u svim industrijskim granama u kojima to prilike dopuštaju, radno vrijeme smanjiti na 40 sati nedjeljno, uz odgovarajuće smanjenje nadnica.

Širite „Narodnu Tribunu"

Sadjenje šuma i gajeva za spomen na blagopok. Kralja Mučenika

APEL NA OPĆINE

Jugoslavensko šumarsko udruženje sa svoje sjednice održane dne 17 oktobra apeluje na sve općine u zemlji, kako gradske tako i seoske, da svaka zasadi i podigne na svom području gaj u spomen uzvišenog Vladara blagopok. Viteškog Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja.

Šuma je spomenik lijep i veličajan, a ujedno blag po koristima, koje narodu daje. Podignite ju u spomen Onome, koji je toliko volio naše šume i lugove i koji je toliko želio da se prostrane golet i u trajnu korist naroda šumom zazelene. Sadite gajeve i nazovite ih imenom Njegovim!

Senzacionalni pokus ruskog profesora

Profesor Dr. Sergije Bruihanenko konstruirao je neku „krvnu pumpu" pomoću koje mu je uspjelo oživjeti nekog samoubicu koji se je pred tri sata bio objesio. Povraćeni život trajao je samo jednu minutu, za koje vrijeme je oživjeli mrtvac otvorio oči, počeo okretati glavom i čiji su nosni pretinci počeli titrati, kao da bi ponovno htio disati.

Slično je pokuse i sa velikim uspjehom napravio i na otrovnim psima.

Sve te eksperimente Dr. Bruihanenko pravi u moskovskom institutu za transfuziju krvi. Njegov aparat — autejektor — sastoji se u tome što u formi neke pumpe koju se sastavi sa krvnim sistemom mrtvaca, ponovno počinje cirkulacija krvi, koja je usljed smrti bila obustavljena. Taj aparat dakle vrši ulogu umjetnog srca.

Prema vijestima koji stižu iz toga instituta uspjelo je spomenutom ruskom učenjaku oduzeti nekim životinjama čitavu njihovu krv, ostaviti ih u tom stanju 30 minuta i zatim ih opet oživjeti, nakon izvršene krvne transfuzije.

Svesavezna gimnastička svečanost u Tiflisu

Moskva. — Od 14 do 19 novembra se održava u Tiflisu Svesaveznu gimnastička svečanost. U toj svečanosti će učestvovati 30 sportskih momčadi iz Sovjetske Rusije i pet momčadi iz Sovjetske Ukrajine, pet iz Zakavkazije i pet iz Srednje Azije, kao i tri momčadi iz Sovjetsko Bjele Rusije.

Pitanje sniženja jugosl. željezničkih tarifa

Pred kratko vrijeme prošle su našom štampom vijesti o sniženju jugoslovenskih željezničkih tarifa. Kako se saznaje, ne radi se uopće o generalnom sniženju tarifa, već o uvođenju niza tarifskih povlastica u takovim relacijama, koje su naročito pod udarom autobusne konkurencije. Prema tome bile bi u pitanju samo konzurencijone mjere željeznice protiv autobusa.

Prodaje se motor Harley Davidson 1200 kubica sa prikolicom, odlična mašina u dobrom stanju vrlo jeftino. — Obratiti se Pavličević kuća Marotti. — Šibenik.

Prodaje se lovački pas ptičar englenski pantier 3 4 godine star. Upitati Put Matije Gubca. Zadružna kuća.

Stan od 3 sobe, kuhinje i nuz prostorije na vrlo lijepom položaju na obali unajmljuje se od 1 XI. Obratiti se: Tiskari E. Vitaliani i Sin-je

Pretsjednik Savjeta narodnih komesara g. Molotov o najbližim zadacima SSSR

Moskva. — U posljednje vrijeme je na sebe skrenuo pažnju veliki članak, koji je u moskovskoj „Pravdi" objavio pretsjednik savjeta narodnih komesara SSSR V. Molotov. U članku su navedeni najbliži zadaci u izgradnji Sovjetskog Saveza i pokazan je put, kojim moraju ići novi sovjeti, koji će za najkraće vrijeme biti birani u čitavom Sovjetskom Savezu.

V. Molotov poziva sovjete, da prema svojim silama što više iskorišćuju mogućnosti, koje im se pružaju za ekonomsku izgrádnju SSSR. „U toku nekoliko posljednjih godina smo izgradili stotine najvećih zavoda. a da i ne govorimo o hiljadama velikih i manjih preduzeća, — primjećuje Molotov. Većina tih zavoda još uvijek ne rade punom parom. Zadaci do krajnosti iskoristiti mogućnosti produkcije u novim zavodima, fabrikama, električnim centralama itd. stoje pred nama u svoj svojoj širini i zaista imamo na čemu da radimo u korist naše otadžbine.

Naša nova i mnoga stara preduzeća su uređena prema posljednjim tehničkim tekovinama. Ali da li smo već savladali tu tehniku, da li je ta tehnika otvorila pred nama sve tajne svoje mogućnosti? Ne, ni blizu.

Ne možemo sumnjati, — veli dalje Molotov, — da ta nova i najnovija postrojenja moramo staviti u pokret bar tako, kako ih iskorišćuju tehničari u dobrim evropskim i američkim fabrikama (naše uspjehe u tom pravcu ćemo skromnije ocjenjivati, — primjetio je) i naša će zemlja imati za milijardu rubalja veću industrijsku produkciju".

Za najbližu budućnost Molotov ističe da se na čitavoj zemlji daje zadatak da se nauči ispravnom postupanju sa mašinama u industriji i na selu. Sa sve većim zadacima izgradnje SSSR postaju prema Molotovu do krajnosti bitna i pitanja organizacione reforme. Ta reforma mora dovesti do ukidanja birokratizma, čiji razmjeri se do sada nisu smanjili, do konkretnosti u vođstvu i do normalnosti u radu.

Zadatke vodećih sovjetskih krugova prilikom idućih izbora sovjeta Molotov određuje ovako: „Naši zadaci se sastoje iz toga, da se sam sastav sovjeta obnovi i dopuni novim aktivistima, odanim diktaturi proletarijata, naročito iz redova radnika i radnica, kolhoznika i kolhoznica, radničke i kolhozne omladine i grupe neutralnog stanovništva". Ti novi sovjeti treba prema riječima pretsjednika sovjetske vlade da svrše velike ekonomske i političke zadatke. Jedan od glavnih političkih zadataka ostaje i dalje borba protiv svih antisovjetskih elemenata, koji se još kriju na teritoriju Sovjetskog Saveza.

Teška željeznička nesreća u Italiji

Rim. — Na pruzi Đoja del Kole u provinciji Potec iskočio je na jednoj krivini jedan putnički voz koji je jurio još oko 60 metara pored šina, a zatim se srušio niz nasip. 19 putnika je teško ranjeno. Izgleda da je jedan čobanin u zločinačkoj namjeri postavio razne prepreke na prugu tako da voz iskočio.

Čehoslovačka će dati Sovjetskom Savezu obligacioni zajam?

Sovjeti time žele da probiju finansijske bedeme — Čehoslovački finansijski i industrijski konzorcij

Prag. — Prilikom pregovora o trgovačkih odnosa između Čehoslovačke i Sovjetskog Saveza, koji su počeli ubrzo poslije priznanja SSSR pokrenuto je razumije se i pitanje kredita. Sovjetski delegati zahtijevaju petogodišnji kredit. Novost u tom zahtjevu je da sovjetska delegacija zahtjeva obligacioni kredit, a ne kredit u robi. Pregovori još nisu završeni, ali izgleda da su na dobrom putu. A da se kredit ostvari, Čehoslovačka će biti prva država, koja daje Sovjetskoj vladi obligacioni kredit, što bi za Sovjetski Savez bio ogroman uspjeh. Sovjetskom Savezu se u tom slučaju ne radi toliko o visini kredita, koliko o fakt, da se kredit odobrava. Time bi se prolomili finansijski bedemi novčanoj pijaci, koji su naročito zani u Francuskoj i Engleskoj za tanje uređenja predratnih dugova.

Što se tiče konkretnosti pregovora SSSR zahtijeva petogodišnji kredit. Čehoslovački finansijski krugovi na dutim nude trogodišnji kredit otprilike 450 miliona. Govori se i o cifri 500 miliona. Kredit bi dao finansijski i industrijski konzorcijum, zainteresovan u ruskoj trgovini. Govori se da patronaži Živnostenske banke i od industrijskim zavodima, koji u Rusiji već izvoze: Banjska a Hutni, Vitkovice, Škodini zavodi, Poldina H Ringhoffer, Kerberund, Čsskomorska. Kredit bi vjerovatno garantirala država u okviru izvoznih kredita. Ruska vlada bi čitav izvoz iscrpla u feracijama, ali te feracije ne bi puno bile vezane za robu konzorcijuma, nego bi sovjetska vlada s izvjesnom kvotom mogla slobodno disporati. Da bi se Čehoslovačka sačuvala nepovoljnih posljedica za rezerve viza Narodne banke, računa se s tome, da se izvjesne sirovine, koje do sada kupovane na drugom mjestu u budće kupuju u Sovjetskom savezu.

Tragična avionska nesreć

London. — U blizini Atenbu desila se izvanredno tragična avi ska nesreća. Prilikom jedne sva podigao se sa susjednog aerodro avion da prati svadbenu povork da je na putu zaspe konfetama. vion se odjednom srušio i pil saputnik ostali su na mjestu mrtv

Berlinska centrala Pavelićevih terorista bila je odlično organizov i raspolagala neograničenim finan skim sredstvima. Ova berlinska gr imala je svoju šifru i vodila tajnu respondenciju sa svim teroristič u Evropi i Am erici.

GRADSKE VIJESTI

TESLA Tonkino prikazuje još danas aktuelni veletonfilm: IZMEĐU DANAS i SUTRA.

VJENČANJE
G. Dr SL. GRUBIŠIĆA

U prošlu nedjelju u Zagrebu se vjenčao predsjednik gradskog poglarstva g. Dr Slavko Grubišić sa gđicom Boženom Studen. Naša srdačna čestitanja.

G. Dr Grubišić se u utorak vratio iz Zagreba, te je odmah preuzeo svoju redovnu dužnost.

U NEDJELJU DNE 11 O. MJ. u 18 sati priređuje Udruženje prijatelja Velike Britanije i Amerike tihu akademiju u sali učiteljske škole na uspomenu 16. obljetnice Primirja. Govorit će predsjednik g. Miloš Šupuk, a član uprave prof. Joško Batinica održat će predavanje: „Doprinos Engleske i Amerike svršetku Velikog rata". Pristup uz poziv.

Poštanska veza Šibenika sa Kninom

Prinudjeni smo još jednom pisati o predmetu poštanskoj vezi Šibenika sa Kninom. Ranije, kada smo o tome pisali, mi smo se nadali da će se ovom opravdanom zahtjevu izaći u susret. Ali nažalost od toga nije bilo ništa, pošta se pošta i nadalje ne otprema sa onim jutarnjim vozom, i ako bi se time u mnogome ubrzalo otpremanje iste, i što je najglavnije ranije bi se primala u Kninu.

Sada nanovo apelujemo na nadležne da ovu stvar što prije uredi, kako bi se i Šibenik i Knin izašlo u susret, tim prije što ova stvar ne zahtjeva nikakve žrtve.

POTREBA IZMJENE PAROBRODARSKIH TARIFA. Dne 2 ov. mj. održana je u splitskoj T. I. komori konferencija u stvari parobrodarskih tarifa kojoj je predsjedovao g. Rakitić, podpredsj. Komore. Šibensko Udruženje trgovaca predstavljali su gg. Lušić, M. Medić i P. Komesarović. Na konferenciji su produžena savjetovanja u poslu podnesenih osnova o parobrodarskim tarifama, koje ne zadovoljavaju potrebama ovih krajeva ne ispravljaju, na zadovoljavajući način, današnju situaciju. Nova osnova komplikovana je i pitanjem kombinovanih tarifa. Nakon izmjenjenih misli, prepušteno je Predsjedništvu Komore da izradi referat, nakon sakupljenih informacija i ponovnih razgovora.

Opet nesreće u „Monte Promina"

U petak 2 t. mj. dogodila se u rudokopu „Monte Promina" teška nesreća, u kojoj je teško nastradao jedan radnik. U rovu, u kome su radili radnici, iznenada je počeo da se odronjava ugljen, te je zatrpao jednog radnika, dok su se drugi srećom spasili. Odmah je preduzeto otkopavanje, te su ga poslije užurbanog rada otkopali sa teškim ozledama.

Sutradan 3 t. mj. desila se druga nesreća u kojoj je platio životom Marko Šuman pok. Frane iz Razađa. U rovu u kome su radili nastalo je odronjavanje ugljena. Dok su ostali uspjeli da izbjegnu nesreći, Marka Šumana je ugalj zatrpao.

Komisija je izašla na licu mjesta, da utvrdi do koga je krivica za oba ova nesretna slučaja.

Odgovor ugl. Jadranske plovidbe u pogledu poboljšanja šiben. parobr. parka

U svoje vrijeme mi smo tražili od Jadranske plovidbe, izlazeći u susret željama Šibenika i Sjeverne Dalmacije, da se na izvjesnim prugama stave bolji parobrodi, kako bi se poboljšao taj lokalni saobraćaj. Na to naše traženje Jadranska plovidba nam je pismeno odgovorila slijedeće:

„Što se tiče parobroda koji vrše službu u tome okružju također ne nalazimo da su tužbe opravdane. Mi te parobrode uzdržavamo u ispravnom stanju na jednak način kao i ostale naše brodove. To se može lako ustanoviti ako ih se uporedi s brodovima koji vrše lokalnu službu slične naravi u splitskom i sušačkom okružju. Naravno je, i po sebi razumljivo, da ti brodovi zaostaju ako ih se pak uporedi s luksusnim brodovima brzih pruga, osobito sa onima koji su novo sagradjeni. Sama veličina brodova uvetovana je nautičkim prilikama, dugoročnim ugovorom s Državom i rentabilnošću pruga. Tako je opšte poznata stvar da prugu 28 za Pirovac ne može da vrši veći brod, jer kod prolaza mosta u Tijesnome nema dostatno vode za druge brodove izuzev „Kozjaka". Naprotiv parobrod „Juraj Šubić" služi samo kadikad kao zamjena dok se drugi brodovi nalaze na popravku. Za nastali zimski red plovidbe odredili smo brodove po prugama uzevši od gornjih uveta na osobiti način u obzir nautičke prilike. Stoga se nadamo da proti ovakvome rasporedu neće nitko imati razloga da se tuži, već da će svako ko ide pozna prilike biti zadovoljan".

Cvijeće

Ako imate zapušten vrt, ili Vam je želja nekog cvijećem obdariti, ill odati počast lijepim vijencem mrtvom poznaniku — obratite se za savjet iskusnom vrtlaru: **STIPE ZORIC - ŠIBENIK**
Poljana Kralja Petra. - Kiosk cvijeća

Vijesti rezervnih oficira

Dne 9 novembra o. g. u 10 sati prije podne održaće se u mjesnoj bazilici žalostan obred, prigodom tridesetog dana tragične smrti Našeg Blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja!

Pozivaju se sva g. g. rez. oficirá da ovom obredu prisustvuju u punom broju.

Prednje je saopćeno i putem spiska!

— —

U vezi izdate naredbe o snabdjevanju sa priborom za uniformisanje, izvještavaju se svi g. g. rez. oficiri da cijenik pribora mogu dobiti na uvid svakim danom od 15 do 17 sati kod sekretara Pododbora rez. pešad. kapetana I. klase g. Zvonka Tadejevića u saobraćajnom otsjeku mjesne carinarnice. — Iz Pododbora.

Restauracija „Jadran" Mandalina

novo preuredjena i opskrbljena svakovrsnim vrućim i hladnim jelima kao i raznim domaćim pićem. Preporuča se za posjetu.

KUGLANA
PROSTORIJE ZA PLESOVE.
NAJUMJERENIJE CIJENE.

Novinski papir za umotavanje prodaje se u tiskari.

Podmirite pretplatu!

Izjava *)

Tihomir Nalis, emigrant, u kome je bilo riječi prilikom tragične marseljske tragedije, nije moj sin kako to mnogi misle, već sin nekoga učitelja Nalisa, sa kim ja nemam nikakve veze.

U Šibeniku, 5 XI 1934.

ARTUR NALIS, penzioner.

Davanje filma o pogrebu Kralja Mučenika za okolinu Šibenika

Da bi se izašlo u susret bližoj okolici Šibenika, koja želi da vidi istorijski film o pogrebu blaženopočivšeg Kralja, kino „Balkan" daviće ovaj film u petak i subotu prije podne u 9, 10 i 11 sati samo za posjetioce iz okolice Šibenika. U slučaju velikog odaziva film će se davati tih dana i ranije po podne.

PAROBROD „PRESJEDNIK KOPOLČIĆ" Jadranske plovidbe od 2800 t. stigao je iz Soluna ravno u Šibenik sa teretom od 72 vagona ječma, raži i brašna. Sva je ova roba mjesnih trgovaca.

Iz ovoga se najbolje vidi da je morski put za prevoz robe jeftiniji nego željeznice.

G. MATLEJEVIĆ VSEVOLD pristav načelstva u Mostaru, premješten je u Sresko načelstvo u Šibeniku.

Kapu i šešir
kupite kod:
TVOKAPS
najbolje opskrbljenog tvorničkog skladišta
STALNA CIJENA tiskana je na cedulji u svakom komadu

Najvažnije radio emisije

Četvrtak:

21.— *Brüssel* Sinfonie. — 20,35 *Bukarest* Opera. — 20.45 *Sjev. It.* Prodaná nevjesta. — 21.10 *Strasburg* „Don Pasquale".

Petak:

20.15 *Waršava* Sinfonie. — 23.— *München* Sinfonia. — 19.30 *Strasburg* Prodana nevjesta. — 20.45 *Sjev. It.* Madame Butterfly. — 19,50 *Budapest* Aida. — 20.45 *Rim* Paganini.

„ILS" INDUSTRIJA LIJESA
TVORNICA SANDUKA - ŠIBENIK
Skladište svakovsrnog materijala. Prodaja na veliko i malo uz najpovoljnije dnevne cijene i uvjete. Telef. br. 30.

Što im smeta?

Narodna Tribuna i San Marco

Zadar. — Ovdašnji list „San Marco" u izdanju od srijede 1 novembra prepisao je u cijelosti članak „Narodne Tribune". „Latinština" kojim se osvrće na nemilu pojavu zato što se po našim crkvama u Šibeniku zavodi latinština u mjesto kao što je to i dosad bilo staroslovenskim jezikom.

Zadarski „San Marco" to konstatuje sa velikim zadovoljstvom kao da je to nešto sasma prirodna po njegovim nazorima. Naše svećenstvo trebalo bi da pred ovakvim činjenicama dobro otvori oči i da se ni pod kojim razlozima pa i nehotice ne povezuje za intrigama jednog lista kao što je to Zadarski „San Marco" a koji odlično vrši zadatak radi kojega i postoji.

San Marco i Jadranski Dnevnik

Zadar. — Kao iz Narodne Tribune isto tako San Marco u Zadru prenio je u cijelosti članak Jadranskog Dnevnika o tržnim cijenama živežnih namirnica u Zadru što u stvari odgovara potpuno istini, pošto na „Krčmi" kilo pečene svinjetine u Zadru stoji 60 dinara (šezdeset). Nakon što je članak preven „San Marco" dodaje lakonski komentar: Pisanju J. Dnevnika netreba komentára, već se poziva na zaključak vijeće gradskog zastupstva od 29-X koje je na svojoj sjednici (tobož) zaključio da u opšte nijesu podignute cijene. U stvari toga dana na vijeću nije se raspravljalo o tom pitanju već se je rješavalo nešto sasma drugo, naime kako bi se doskočilo teškom stanju Zadarskih trgovaca, u u koje su nenadano pali, to o pitanju placarine pošto do 10 oktobra Zadarska općina prosječno je ubirala dnevno po 500 lira dok od tog dana taj prihod je spao na svega 20 25 lira.

Za javne radnje u Zadru

Zadar. — Prema proračunu određene je i odobreno da se do 1936 godine utroši svota od miljardu i tristotine miljona lira na ime „javnih radnja". Za gradnju doma Italijana potjeranih iz Turske, g. Mussolini poklonio je Zadru 300,000 lira. Pored fašističke kasarne, ovo je druga građevina koju podiže g. Mussolini u Zadru.

Odnarodavanje naše djece

Bokanjac. — Da se što uspješnije i brže odnarođuju djeca slavenske narodnosti na Zadarskom teritoriju, pored svakovrsnih drugih metoda, sada su počeli razna italijanska udruženja i ustanove da uvode da onoj djeci koja najbrže ili najbolje nauče talijanski ili nastoje zaboraviti materinski jezik, dijele velike novčane nagrade. Prilikom pogibije Njegova Veličanstva Kralja Aleksandra par dana docnije štampana je jedna knjižica puna prezira i pogrda protiv Jugoslovenskog naroda i ta je knjižnica podjeljena školskoj djeci kao udbenik. Eto kako rade naše komšije!!! M.

TRAZIMO DOPISNIKE iz svih većih mjesta sjeverne i srednje Dalmacije uz nagradu. Pisati na uredništvo.

FILM

Iz ovogodišnje filmske sezone

Ovih je dana kino „Tesla“ izdalo jedan repertoar, u kome je naveden veći broj filmova (oko 70) koji će se igrati ove sezone. Sudeći po njemu mi ćemo u Šibeniku imati sve bolje sezonske filmove, i to u najskorijem vrijemenu. Svi bolji glumci i pjevači kao i režiseri, zastupljeni su u ovom repertoaru, sa po nekoliko dobrih filmova.

Odmah padaju u oči nekoliko ruskih filmova u žanru filma „Put u život“ („Volga u plamenu“, „Sama“, „Citadela“ i t. d.) koji će bez sumnje biti atrakcije sezonske, kao što je u svoje vrijeme bio i „Put u život“.

Opere su također zastupljene „Barcarola“ (Hoffmanove priče) od Offenbacha, i „Turandot“ od Puccinia, bez sumnje će biti filmovi koji će se sa uživanjem slušati i gledati. Od muzičkih filmova ističe se dalje „Mozartov Requiem“, „Pjesma proljeća“ (Richard Tauber), „Pjesma s neba“ (Jan Kiepura), „Knjeginja Čardaša“ (Marta Egert), „Paganini“ (Svetislav Petrović) „Vesela Udovica“ (Jeanette Mc. Donald i Maurice Chevalier), „Uživaj život“ (Leo Slezak) i još mnogo drugih filmova sa čuvenim pjevačima i pjevačicama.

Ostali filmovi su tako isto odlični, tako da je teško neke naročite spomenuti. Ipak nekoliko njih zaslužuju veću pažnju.

„Eskimo“ epopeja sjevera, „Kraljica Kristina“ (Greta Garbo i John Gilbert), „Nana“ po poznatom romanu Emila Zole, „Na otoku“ snimano u Splitu i Dubrovniku sa Brigitom Helm i Willy Fritschom, „Barun Ciganin“, „Provala u Kongo“ film u stilu „Trader Horna“, „A život teče dalje . . .“ jugoslovenski tontilm sa Ita Rinom, „Crna krila“ (Klark Gabel) it.d.

Kao što se vidi filmova ove sezone ima odličnih, i ovo što smo naveli to je samo jedan dio. Sve ove filmove, mi ćemo u Šibeniku uskoro gledati, tako da će ova filmska sezona biti ve oma interesantna.

Film o pogrebu blaženopočivšeg kralja

Od juče se daju u kinu „Balkan“ dva filma (Foksov i Paramoutov) o pogrebu blaženopočivšeg kralja. Oba filma prikazuju različite momente ovog tužnog događaja.

U prvom dijelu prikazuju se posljedni snimci Viteškog Kralja, (Njegov put u Sinaju, sastanak pok. Barthua sa kraljom Aleksandrom, poslijednji defile naše vojske pred živim kraljem Aleksandrom, Njegov put u Sofiju it.d.)

U drugom djelu su svečanosti pogreba, od dolaska Kr. broda „Dubrovnika“ u Split, pa sve do sahrane na Oplencu. Između ostalog ima i dočeк dvorskog voza sa blaženopočivšem kraljem na Perkoviću. Filmovi su tonski, tako da se može lijepo čuti plač i jecaji naroda za izgubljenim Vladarem.

Vrjednost stranog novca na državnim željeznicama, u Din.

Novembar:

1 franc. fr.	2.92	1 švic. fr.	14 40
1 talij. lira	3 80	1 češka kr.	1 86
1 njm. mark.	17 60	1 šiling	8 70
1 rumunj. lej	0.45	1 bugar. lev	0.55
1 mad pengö	12.96	1 grč. drahm.	0.43

Budite pretplatnici „Nar. Tribune“

Ispravak

Bibinje, 30 X 1934.

Gospodine uredniče!

U Vašem cijenjenom listu od 23 X 1934 Br. 134 u dopisu iz Bibinja stoji, da je bila u Zemuniku i Sukošanu 18 o. mj. održana žalobna služba Božja u katoličkim crkvama za blagopočivšeg Kralja Aleksandra Ujedinitelja, a u Bibinju da je bila samo molitva, da Bog poživi Nj. V. Kralja Petra II. što nè odgovara tačno istini, već je istina, da se je koli u Zemuniku i Sukošanu, toli i u Bibinju održala jednaka služba Božja.

Izvolite gospodine uredniče po zakonu o štampi uvrstiti u Vaš cijenjeni list ovaj ispravak, a Vi primite izraz moga štovanja.

Don Miho Milić

Zaključci udruženja trgovaca u Benkovcu

Komemoracija smrti Blagopokojnog Kralja Aleksandra I. — Prilog za gradnju Zadužbine Kralja Petra I. Oslobodioca u Benkovcu.

Udruženje trgovaca sreza benkovačkog sa ugostiteljskom sekcijom, na glavnoj godišnjoj skupštini održanoj dana 18 marta 1934. na predlog tajnika Udruženja g. Petra I. Kasuma, a po odobrenju Trgovinske Industrijske Komore, odobrilo je sumu od Dinara 5 000.— kao pripomoć za gradnju doma Zadužbine Kralja Petra I. Oslobodioca u Benkovcu, koja će suma ovih dana biti predata odboru za gradnju odnosnog doma.

Nadalje je na svojoj komemorativnoj sjednici održanoj dana 15 X o. g. na kojoj se pretsjednik g. Todor Miović osvrnuo na nemili događaj koji je zadesio našu otadžbinu, pogibijom Nj. Vel. Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, opisujući njegova djela, i zasluge, a navadjajući veliki gubitak koji je za nas nenadoknadiv. Na istoj sjednici zaključeno je u počast uspomene blagopočivšeg Kralja Ujedinitelja, da se osnuje fond „Blagopočivšeg Kralja Ujedinitelja“ i da se sakupe prilozi, koji će biti udijeljeni najsiromašnijoj školskoj djeci u Benkovcu, bilo u knjigama, odjeći ili obući. U samom mjestu Benkovcu sakupila se je suma od Din 824.— koja će biti ovih dana razdijeljena na gornji način.

Prodaja prekobrojnih konja kod Uprave državne ergele „Vrana“

Na osnovu naređenja Gospodina Ministra Poljoprivrede Broj 71.258/III od 11 oktobra o. g. a na osnovu čl. 89 Zakona o drž. računovodstvu održati će se u skraćenom roku kod Uprave drž. ergele „Vrana“ dne 18 novembra 1934 u 10 časova javnā usmena licitacija za prodaju prekobrojnih konja.

Uslovi mogu se viditi kod Uprave ergele svakog radnog dana od 8—13 časova. Uprava drž. ergele „Vrana“

Zanimljivosti

Dvije i po godine spava

AMERIČKA DAKTILOGRAFINJA

Amerikanka mis Patricija Magir daktilografkinja iz Čikaga koja ve mjesecima spava, i uprkos upornih na stojanja ljekara, nikako ne može d se probudi iz sveg dugotrajnog sna.

I danas još mis Magir spavā. On spava neprekidno već dvije i po go dine. Ona se za svo to vrijeme ni tre nutak nije budila.

Do sada su naučnici i ljekari sv moguće pokušavali da je probud Vršena je nad njom i transfuzija krv udisanje kiseonika, ubrizgavali su joj s rume, pelcovali je, sve su isprobal ali uspjeha nije bilo.

Mis Magir je nošena i u čuven klinike, sanatoriume, gdje je nedje ljama proučavana, ali tajna njeno dugotrajnog spavanja nije se mog riješiti. Čak su i neki gatari, vračar i fakiri, dolazili kod postelje uspavan mis Magir, ali ni njihove čarolije nis pomogle.

Mis Patricija Magir je zaspala 1 februara 1932 godine. Otada ona s nije budila, samo koji put govori u snu, uzdisala i premještala se s jednog mjesta u postelji na drugo.

Ljekari su nedavno pregledali usp vanu daktilografkinju i utvrdili da njeno zdravstveno stanje inače po punо povoljno. Ona se uredno hran Kada je zaspala imala je Mis Mag 62 i pol kilograma, danas ima 80 k logramа. Obrazi su joj rumeni, apet joj je dobar, stalno se goji i stog će joj sada manje jela davati.

Radio stanica koja se ne mož ni bombama uništiti

Nova englenska radio stanica u Dro tviču, najveća stanica posiije Moskv u Evropi, savršeno je obezbijedjenje na protiv vazdušnih napada u slučа ju rata. Radio stanica sasvim je os gurana protiv rušilačkog dejstva bom bi iz aviona. Po mišljenju stručnja radio stanica u Drojtviču se ni na jačim bombardovanjem me može ošte titi i ona će i za vrijeme rata mo nesmetano da vrši svoje emisije.

Slom njemačkog carstva

nastavak)

Car shvaća da je usprkos ugodnog olakšanja, koje uvjetuju optimističke izjave von Plessena i von der Schulenburga — istina ipak na strani Grönera, koju je šuteći potvrdio stari maršal von Hindenburg — taj poslijednji stup njemačkog carstva.

Nakon toga daje znak da želi izići na zrak. On i ona skupina carskih generala izgube se u vlažnim alejama prostranog perivoja.

—

Pisci raznih nacija i raznih struja pisali su o tim sudbonosnim danima, kad je agonija pritisnula nekad prokosnu njemačku imperiju. Svaki od njih je istakao svoje stanovište u prosuđivanju poslijednjih riječi i djela koje je Vilhelm II očitovao u tim fatalnim danima, ali sva ta stanovišta, iako naglašena od raznih ljudi, ipak pokazuju izvjesno jedinstvo: uticaj psihoze koja je zahvatila ondašnje duhove umorne Evrope. Mislim da je još prerano tražiti u nekim pitanjima pravu istinu.

Svakako onih dana, a naročito 9 novembra držanje Vilhelma II zasjenilo je sve one njegove nekadašnje ispade, koji bez dovoljnog naučnog ispitivanja izgledahu čudne pojave nekog razornog psihološkog kompleksa.

9 novembra poslijednji njemački suveren pokazao se više nego dorastao tom tragičnom času.

Samo oni koji život i istoriju oleografski i romantički objašnjavaju; oni koji postavljaju kraljeve i državne poglavare u neku irealnu atmosferu; oni koji ne vode računa o realnosti i čovječanstvu mogu da osude akciju Vilhelma II u Spa.

—

Povrativši se sa šetnje opet se nastavila sjednica, ali sada u prisustvu državnog potsekretara Hintze-a i Grunau, koji baš bijahu stigli iz Berlina.

Vilhelm je zadržao prisutnost duha i tražio je da se govori posve otvoreno i iskreno.

— Promislio sam — reče okrenuvši se Grönеru — Izbjeći ću građanski rat. Preuzet ću komandu nad trupama samo da ih nakon sklopljenog primirja povedem u domovinu. —

Kolika iluzija! Hladni Grönerov glas nemilosrdno odgovara.

— Veličanstvo, vojnici žele povratiti se u domovinu, ali ne sa Vašim Veličanstvom. —

Admiral Hintze nadopuni izjavu Grönerovu.

— Vaše Veličanstvo ne treba armiju, koja želi da se vrati doma, već takovu, koja bi trebala da se bori za dinastiju. Ali danas takova ne postoji. . . .

Te je riječi admiral izgovorio nekom tragičnom hrabrošću. Baš je onog časa završio telefonski razgovor sa Berlinom, koji već čitava dvadesetičetiri sata očekuje abdikaciju.

Val revolucije zahvatio je sve njemačke gradove, a princ Max Badenski i kancelar Ebert već očekuju konac.

Državni potsekretar Wahnschaffe požuruje telefonski iz Berlina abdikaciju.

Čim prije tim bolje, jer će se inače sve srozati.

Oko dva sata poslije podne pred ogromnom masom svijeta u Berlinu, baš kod parlamenta, Scheidemann je pretekao događaje i objavio svrgnuće Hohenzollerna i proglašenje njemačke republike.

Dva sata kasnije, Karl Liebknecht, oslobodivši se zatvora, razvio je crvenu zastavu baš na onom balkonu na kome se jednog istorijskog dana pojavila figura Fridrika Vilhelma IV.

U Spa se još oklijeva. Na stanici je već pripremljen carski voz. U kojem pravcu ima da krene?

Admiral Hintze je pozvan na tele fon. Vilhelm II šuti i očekuje ga d se povrati.

— Državni kancelar moli Vaše Ve ličanstvo da se spasite bezodvlačnoi abdikacijom, jer je situacija posv očajna.

Car nije nato ništa odgovorio. Vra ta na vrtnom ulazu se otvaraju kro koja juri zatvoreni auto. Iz njeg skače neko lice i postavlja se u sta „mirno“. To je Kronprinz: otac i si se nalaze sučelice u času smrti nje mačke imperije.

— Pozdravljam Te moj sinko. O ljudi — car nekako oklijeva — go vore mi, dokazuju mi, da mi prec staje samo jedan jedini izlaz: da s odrečem prijestolja. Odlučio sam d predam maršalu Hindenburgu ko mandu nad njemačkim armijama. -

Prijestolonasljednik je blijed; n shvaća još težinu momenta i zače đeno gleda Kaizera, na kojemu s jasno zapažaju znakovi posljednji događaja.

— Ja sam pak mislio da bi treb lo sakupiti sve one divizije, koje s nam ostale vjerne, pa pomoću nj ugušiti revoluciju. Uostalom držim d se Vaše Veličanstvo može zahval na carstvu ali ne na pruskoj kruni.

(nastaviće se)

Štampa i vlasništvo: Odlik. Graf. Zavod Tisk E. VITALIANI i SIN, Šibenik Odgov. urednik. Hamilkar Vitaliani